"Svensk Brandkårstidning"

Fackorgan för Sveriges Brandkårer.

N:o 11. | Göteborg. Jch. Cissons Ettr. Boktr. 1910. | Nov. 1910.

Äges af: Svenska Brandmanna-Förbundet. Utkommer en gång i mån.

Redaktör och Utgifvare: Öfverbrandmästare Erik Blomgren, Göteborg.

Prenumerationspris: Kr. 2: 75 för år. Lösn. 25 öre.
Annonspriser: Å omslaget 50 öre, å blad mell. text 80 öre, i texten 1 kr. pr cm. och spalt.

Göteborgs brandkårs hufvudstation, utryckning.

Göteborgs brandkår.

Göteborgs brandkårs personal består af: 1 brandchef, 1 vice brandchef, 4 öfverbrandmästare (hvaraf en tjänstgör som öfvermaskinist), 3 brandmästare, 13 brandförmän (hvaraf en kasernmästare och en stallmästare), 61 ordinarie brandkarlar, 36 extra brandkarlar, 2 undermaskinister och 1 eldare. För expeditions- och förrådsgöromålen är anställd 1 redogörare. Dessutom är 1 vattenledningsman placerad till ständig tjänstgöring vid brandkåren.

Brandchefen och vice brandchefen antagas af drätselkammaren med sex månaders ömsesidig uppsägningsrätt och äro skyldiga att afgå från tjänsten vid uppnådda 57 lefnadsår; dock kunna de uppå ansökan för ett år i sänder medgifvas rättighet att kvarstå tills dess de uppnått högst 62 års ålder.

Öfverbrandmästarne och brandmästarne tillsättas af poliskammaren på förslag af brandchefen och med tre månaders ömsesidig uppsägningsrätt. De ha skyldighet att afgå från sin tjänst vid uppnådda 55 lefnadsår, men kunna i likhet med de förutnämnda medgifvas rättighet att kvarstå tills dess de uppnått en ålder af högst 60 år.

Brandkårens manskap antages af brandchefen. De anställas under de tre första tjänsteåren medelst kontrakt, gällande för ett år i sänder och med två månaders ömsesidig uppsägningsrätt; efter dessa tre prof- eller rekrytår medelst kontrakt tills vidare och med samma tids ömsesidiga uppsägning.

Aflöningsförmånerna äro:

för brandchefen, lön... kr. 5,000: —
två ålderstillägg à 500 kr. efter 5 och 10 år ..... » 1,000: — 6,000: —
jämte bostad, ved och lyse.

KEMISK TVÄTTNING
KONSTFÄRGNING ::
ÄFVENSOM
IMPREGNERING MOT ELDFARA
UTFÖRES FÖRSTKLASSIGT AF
RINGSTRÖMS ÅNGFÄRGERI & KEMISKA TVÄTTANSTALT, GÖTEBORG.
Silfvermedalj 1891. Hedersdiplom 1893.

för vice brandchefen, lön kr. 3,500: —
två ålderstilläg à 500 kr. efter 5 och 10 år » 1,000 —: 4,500: —
jämte bostad, ved och lyse.

för öfverbrandmästare,
lön ..... kr. 2,100: —
två ålderstillägg à 200 kr. efter 5 och 10 år ..... » 400: —
beklädnadsersättn. . » 175: — 2,675: —
jämte bostad, ved och lyse.

för brandmästare lön... kr. 1,600: —
två ålderstillägg à 200 kr. efter 5 och 10 år..... » 400: —
beklädnadsersättn. . » 175: — 2,175: —
jämte bostad, ved och lyse.

för brandförman, lika löneförmåner som ordinarie brandkarl samt därjämte 120 kr. kr. 1,500: —

för ordinarie brandkarl
1:a året ..... kr. 900: —
2:a » ..... » 960: —
3:e » ..... » 1,020: —
4:e—7:e året ..... » 1,140: —
8:e—11:e året ..... » 1,260: —
samt 12:e och följande år ..... 1,380: —
jämte beklädnad (uniform och stöflar).

för undermaskinist, lön kr. 1,350: —
två ålderstillägg à 200 kr. efter 5 och 10 år.. ..... » 400: — 1,750: —
jämte beklädnad.

för eldare, lön... ..... kr. 1,100: —
två ålderstillägg à 200 kr. efter 5 och 10 år..... » 400: — 1,500: —
jämte beklädnad.

Gift brandförman, ordinarie brandkarl, undermaskinist och eldare, som varit anställda vid brandkåren i tre kalenderår, erhålla ett hyresbidrag af 250 kr. för år.

Aflöningen till extra brandkarl utgår med 200 kr. som lön och 12 kr. som beklädnadsbidrag.

Manskap, som tjänstgöra som teater- eller cirkusvakt, erhålla härför kr. 1,50 pr man och föreställning.

Ledigheten för befälet under sommaren är för brandchefen $1^1/_2$ månad, vice brandchefen, öfverbrandmästarne och brandmä-

starne 1 månad. Under den öfriga delen af året, då förhållandena så medgifva, åtnjuta öfverbrandmästarne och brandmästarne numera fridag hvart 6:e dygn.

Manskapet åtnjuter fridag i medeltal hvart 7:e dygn samt dessutom under sommaren en ledighet af 7 dygn.

Brandchefen, vice brandchefen, öfverbrandmästarne och brandmästarne erhålla pension efter uppnådda respektive 57 och 55 lefnadsår och 25 tjänsteår, beräknad efter 70 procent af lön och bostad. Bostadsförmånen beräknas i detta hänseende för brandchefen till 900 kr., vice brandchefen till 500 kr. och för de öfriga till 300 kr. Förkortad pension kan också erhållas efter endast 15 tjänsteår, såvida den förutnämnda lefnadsåldern uppnåtts.

För manskapet finns ännu inte någon pensionsstat fastställd; dock ha herrar stadsfullmäktige hittills uppå ansökan beviljat pension åt dem, som vid afgången varit öfver 50 år gamla.

Brandkårens manskap bildade själfva år 1903 en pensionsförening benämnd »Brandkarlarnes i Göteborg Pensionsförening», som har till ändamål att anskaffa pension och understöd åt föreningens medlemmar.

Föreningens medel förvaltas af en styrelse, hvari brandchefen är själfskrifven ordförande.

Inkomsterna utgöras af medlemmarnas månatliga afgifter; ersättning, som utgår för brandvakt å teatrar; tillfälliga inkomster, såsom medlems andel i gratifikationer, hvilka möjligen tilldelas brandkåren, utan att gifvaren meddelat föreskrift om deras användande samt af ränta å utlånade eller i bank insatta medel.

En hvar af föreningens medlemmar, som från brandkårens tjänst afgår, är ur föreningens kassa berättigad till pension med belopp af högst 200 kr. årligen, därest han vid afgången uppnått 45 lefnads- och 20 tjänsteår samt varit medlem i föreningen antingen från dess stiftande eller från senast året efter det han erhöll fast anställning vid Göteborgs brandkår.

Enligt kungl. maj:ts beslut får afgången medlems pension ej tagas i mät för gäld.

De extra brandkarlarne, som äro skyldiga att på kallelse infinna sig till tjänstgöring vid eldsvådor, göra tjänst hvar 3:e natt, så att å stationen i stadshuset 4 och å hvar och en af stationerna i Majorna och Olskroken 3 extra brandkarlar äro uti tjänstgöring hvarje natt. Af de vid brandkårsafdelningen i Lundby placerade 6 extra brandkarlarne tjänstgöra 2 (maskinister) vid Lundby brandstation, 1 uti Lundby by samt 3 vid Färjenäs.

Brandkåren förfogar öfver 24 hästar.

Fem brandstationer finnas och är personalens och hästarnes fördelning å dessa följande:

Hufvudstationen: brandchefen, vice brandchefen, 2 öfverbrandmästare (den ene öfvermaskinist), 2 brandmästare, 7 brandförmän, (hvaraf en kasernmästare och en stallmästare), 36 ordinarie brandkarlar, 2 undermaskinister och 1 eldare jämte redogöraren och vattenledningsmannen. 12 hästar.

Brandstationen vid Gustaf Adolfs Torg (Stadshuset): 1 öfverbrandmästare, 2 brandförmän, 7 ordinarie och 12 extra brandkarlar. 4 hästar.

Brandstationen i Majorna: 1 brandförman, 7 ordinarie och 9 extra brandkarlar. 3 hästar.

Brandstationen i Olskroken: 1 brandmästare, 1 brandförman, 6 ordinarie och 9 extra brandkarlar. 3 hästar.

Brandstationen i Lundby: 1 öfverbrandmästare, 2 brandförmän, 5 ordinarie och 6 extra brandkarlar. (Två af de sistnämnda äro extra undermaskinister). 3 hästar.

Brandkårens hufvudsakligaste materiel utgöres af: 1 flodångspruta, 1 ångsprutbåt, 1 sprutbåt, 4 ångsprutor, 13 större handkraftssprutor, 5 mindre handkraftsprutor (s. k. kärr- och karsprutor), pytssprutor, 1 personvagn, 4 materialvagnar, 2 materialkärror, 1 slangvagn, 3 större slangkärror, 5 mek. stegar, 3 sjuktransportvagnar, befälsfordon samt vagnar för ekonomikörslor och rastning af hästarne. Härtill kommer mindre redskap: såsom rökapparater, lifräddningsapparater, språngsegel, räddningsslangar, hak- och skarfstegar, strålförareskärmar, förbandslådor, strålrör och ståndrör m. m. dylikt samt c:a 11,000 meter afloppsslangar.

Flodsprutan levererades år 1908 af Lindholmens mekaniska verkstad, som själf byggt skrofvet och propellermaskinen; pumpmaskineriet är levererad af Ludvigsbergs mek. verkstad i Stockholm. Båtens längd mellan ställvarne är 21 meter, dess största bredd 4.90 m. och djupgående 1,95 m. Maskinen, en compoundmaskin utan kondensering, utvecklar 150 indikerade hästkrafter.

Båten gör vid normal gång 8 knop.

Båten är försedd med 2 pannor; den större uppeldas till fullt tryck — c:a 9 atm. — på 30 min., den mindre, under hvilken alltid eld finnes, uppeldas till fullt tryck på 3 à 5 min.

Sprutmaskineriet utgöres af 2:ne Ludvigsbergs trecylindriga, stående kolfpumpar, hvilka tillsammans skola lämna 9,000 minutliter vatten under ett tryck af 10 kg. i luftblåsorna.

Den effektiva strållängden är 40 à 45 m. genom lämpliga munstycken.

Å däck finnas 2 st. tryckslanghufvuden, hvartdera försedt med 6 st. afstängbara utlopp för slangar och hvart och ett af dem i kom-

bination med en s. k. monitor (vattenkanon), vridbar i alla riktningar med tillhjälp af rattar.

I och för länspumpning finnes en de Lavals turbinpump på 1,400 minutliter.

För signalering af eldsvådor finnas uti staden uppsatta 93 brandskåp.

Öfningar pågå i regel hvarje helgfri dag med undantag af lördagar, såväl för- som eftermiddag samt omfattar exercis med sprut- och stegmateriel, gymnastik, lifräddningsöfningar, undervisning om materialens användning, förvaring och sammansättning, förspänningsöfningar, instruktionsläsning, samt för särskildt utvaldt manskap, undervisning uti telegrafering och ångsprutornas skötsel och vård.

Undervisning i körning meddelas därför lämpligt manskap i sammanhang med den dagliga rastningen af hästarne.

Tjänstgöringen i öfrigt består i vaktgöring — telegraf-, stations- och stallvakt — vidmakthållande, putsning och ordnande af materielen, stalltjänstgöring, lokalernas städning och rengöring samt diverse inom stationerna förekommande göromål.

Hvarje lördag företages allmän rengöring inom stationerna hvarvid materielen undergår omsorgsfull putsning.

Å teatrarne och cirkus hålles vakt under föreställningarna å stora teatern med 4 man, å folkteatern med 2 man, å nya teatern med 3 man och å cirkus med 2 man samt å konserthuset med en man.

Dessutom hålles vakt vid en del offentliga tillställningar, där fara för eld anses förekomma.

I brandkårens verkstäder nyförfärdigas hvarjehanda för kåren behöfliga föremål, hvarjämte reparationer å såväl materiel som inventarier såvidt möjligt där äger rum.

Brandsyner förrättas af befäl och underbefäl vid brandkåren, biträdda af därtill af poliskammaren förordnade sakkunniga personer. De årliga brandsynerna pågå under hela maj och juni månader på 3 afdelningar; efterbrandsyn äger rum under c:a 2 veckor i slutet af september månad.

Genom brandkårens försorg och under ledning af personal från brandkåren äger spolning rum af gårdsbrunnar, salutorg och droskstationer samt på särskild begäran uti industriella inrättningar m. fl. ställen.

Med de å två af stadens brandstationer (Hufvudstationen och Stadshuset) placerade sjuktransportvagnarna verkställes transport till sjukhusen af svårt insjuknade eller skadade personer. Antalet sådana transporter uppgick under år 1909 till 1,165 st.

Brandkårens inventarier äro bokförda till ett värde af kr. 254,572: 45.

Kostnaden för brandväsendet under år 1909 uppgick till kr. 187,585: 23.

Den 31 december 1909 hade Göteborgs stad 163,999 innevånare.

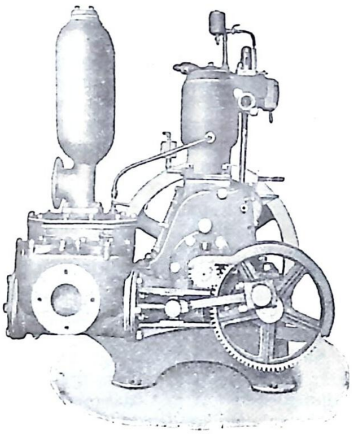

Motorsprutan "MERIT"

5 hkr.

Lättskött och absolut tillförlitlig.
Driftkostnad: c:a 25 öre pr timma.

Uppfordrar 600 lit. vatten pr minut med en 25 met. vågrät, 20 met. lodrät stråle.

C:a 4 minuter för igångsättning.

A.-B. Fredr. Wagner.

Motorafdelningen.

Göteborg. Stockholm. Malmö.

En märkvärdig befattning.

Brandstyrelsen i Falun har på ett rätt egendomligt sätt sammanslagit ett par befattningar vid brandkåren därstädes, enligt hvad en annons å annat ställe i tidningen lämnar besked. Det ledigförklaras nämligen en bebefattning som vice brandchef (tillika maskinist) vid Falu stads brandkår.

Hur herrar brandstyrelseledamöter i Falun tänkt sig, att en och samma person skulle

kunna sköta båda dessa befattningar, som vice brandchef och maskinist, vore inte utan intresse att veta.

Man får måhända draga den slutsatsen att någon brandmästare eller däremot svarande befattning inte skulle komma i fråga. Nå, ja, i detta fallet spelar benämningen ingen rôle. Meningen tycks vara att tillsätta ett befäl vid brandkåren som skall blifva brandchefens närmaste man och vid förfall för honom förrätta hans tjänst som brandchef.

Dessutom skall han vara maskinist. Hur detta skall kunna gå för sig blir nog litet kvistigt. Med vår kännedom om hur det i allmänhet går till vid eldsvådor, ha vi fått den uppfattningen att detta endast vid något sällsynt fall skulle kunna blifva möjligt. Till exempel vid någon mindre eldsvåda i stadens närhet, där vattenledning ej finnes och ångspruta i stället måste användas och där brandchefen själf för befälet vid brandplatsen.

Vid mindre eldsvådor inom staden, behöfva ju ångsprutor i allmänhet inte användas, hvarför dessa eldsvådetillfällen kunna lämnas ur räkningen.

Då däremot vid större eldsvådor inne i staden ångsprutor komma till användning, har elden väl i allmänhet fått en sådan omfattning, att vice brandchefen — eller egentligen det enda befäl brandchefen här har att tillgå — är fullt behöflig framme vid eldsvådan. Ty gifvetvis måste man tänka på att ordna en brandkår så, att den äfven är rustad för större eldsvådor, hvarför den person, som ständigt måste vara beredd att träda i brandchefens ställe och närmast under honom föra befäl, omöjligen inte kan placeras vid en ångspruta som maskinist, utan hans plats är vid själfva brandstället. Till maskinist måste man ha en annan person.

Det brukar alltid gå bäst, när hvar och en sköter sin syssla, så äfven här. Skulle nu vice brandchefen tillika vara maskinist, får han också ständigt vara beredd på att vid kritiska tillfällen öfverlämna ångsprutornas skötande åt annan person, som måhända förut inte är så förtrogen med dem. Härigenom kan mycket lätt något »mankemang» uppstå, som kan få ödesdigra följder.

Brandmanskapet i Falun kommer ju inte att få full sysselsättning vid brandkåren — d. v. s. de skola ha sina familjebostäder å brandstationen, men sitt arbete om dagen ute i staden — och så kunde väl äfven maskinisten eller maskinisterna — ty de böra hälst vara flera än en — anställas på liknande villkor och tilldelas brandmästare- eller förmansgrad. Detta anse vi vara mera passande och för tjänsten mera lämpligt.

Hvad slutligen den utlofvade lönen till vice brandchefen — 900 kr. jämte bostad — beträffar, så är den löjligt liten. Man får väl ändå ha några fordringar på den person som möjligen kommer att besätta platsen och då skall han väl också aflönas därefter.

Uppmaning!

Skrif Edra meddelanden endast å en sida af arket och skrif tydigt!

Skrif om sådant, som är lärorikt och intressant i fackligt hänseende!

Insänd i god tid till redaktionen artiklar, illustrationer och öfriga meddelanden!

Gynna tidningen! *RED.*

Eldsäkerhet i fabriker och handtverkerier.

Den tyska försäkringstjänstemannaföreningen i Berlin hade den 10 sistlidne maj inbjudit sina medlemmar till ett föredrag af W. Sandberg, anställd såsom brandmästare vid Berlins brandkår, angående eldsäkerhet i fabriker och handtverkerier, samt förebyggande och bekämpande af eldsvådor.

Föredraget, som varade nära tre timmar, innehöll bland annat följande:

Den utveckling, som handel och industri haft under de senaste årtiondena, har medfört ett hopande af eldfarliga ämnen inom de tätt bebodda storstäderna. Och detta har medfört fara, om hvilka den, som ej är fackman, icke har något begrepp. Det har därför varit nödvändigt att utföra byggnadsförordningar och förordningar angående fabriks- och handtverkeridrift.

Berlins brandkår har en tvåfaldig uppgift a) brandsläckning, b) bedömande af eldfarliga inrättningar. Till det senare hör uppsikten öfver lokalernas byggnadstekniska utförande med hänsyn till eldsäkerheten. Begreppet eldsäker kan man uppdela i flera kategorier såsom massiv, eldfast, eldsäker, glödsäker, oförbrännlig och svårantändlig. Med massiv menar man 1-stens murar och hvalf af tegel, $1^1/_2$ stens massiva pelare, kalksand, tegel och naturlig sten. Sandsten och granit, som höra till den senare gruppen, äro emellertid icke egentligen lämpliga att använda, då de springa sönder vid större hetta. Såsom eldfasta anses innertak af ett oförbrännligt ämne, då de bärande delarna äro glödsäkert inklädda, beton- och monierkonstruktio-

ner. Till de eldsäkra konstruktionerna höra de ofvannämnda, när järndelarna icke äro skyddade. Bland väggar äro särskildt att nämna korkstensväggarna, som hafva den stora fördelen att de äro lätta och att man kan fästa spik i dem. Vidare höra till denna grupp rabitzväggar, gipsdielväggar, rörade och putsade träväggar, korsvirkes- och trådtegelväggar. Då det i de flesta fall icke kan undvikas, att fönster och dörrar anbringas i dylika väggar, så är det att märka, att man i allmänhet bör använda eldsäkert glas. Glastegel, Siemens trådglas och det nyinförda elektroglaset äro därvid att förorda. Dörrarna böra vara af oförbränneligt ämne, med starkt järnbläck å båda sidor och en fyllning, bestående af asbest, papp, kiselgur eller liknande ämne.

Till de eldfasta trapporna höra sådana af järn, ek eller huggen sten, den senare glödsäkert inklädd. Fribärande trappor erbjuda stora olägenheter på grund af faror för sammanstörtande, så snart ett trappsteg förstöres, och böra därför icke användas vid eldfarliga inrättningar.

Takkonstruktionen bör göras med takstolar af armerad betong. De bästa taktäckningsämnena äro taktegel, skiffer, korrugerad järnplåt, glas och trä-cement. Bly borde icke användas, då det lätt smälter vid en brand, och det varma blyet kan tillfoga de vid släckningen biträdande svåra sår.

I afseende på de olika lokalerna är följande att märka:

Källarvåningen användes vanligen som lagerlokal. I så fall hopas ofta lätt brännbara ämnen. Första villkoret är att taket skall vara eldfast. Källartrappan bör icke hafva någon förbindelse med öfriga trappor, emedan eljest lätt våningstrapporna kunna fyllas med rök.

Källartrapporna böra om möjligt vara inbyggda i huset och icke ligga vid byggnadens utsida. Ligger en trappa utanför byggnaden, så kan t. ex. vid eldfara icke ett språngsegel utbredas, enär man måste befara, att den som skall räddas blir svårt skadad. Källarlokalerna böra afdelas genom eldfasta väggar. Det är lämpligt att anbringa källarfönster af trådglas under ingångsöppningarna.

Äfven vinden brukar vanligtvis användas till lagerlokaler. Den bör isoleras genom eldfasta dörrar. Eldstäder äro icke tillåtna.

För de öfriga våningarna äro följande bestämmelser att iakttaga: Mellanbottnarna böra i allmänhet göras eldfasta. Stora rum böra afdelas genom väggar i mindre lokaler. Där detta icke passar t. ex. i varumagasin, är det lämpligt att anbringa s. k. skyddslister, 1 meter breda, vid taket. Sidoflyglar, framskjutande utbyggnader och vinkelbyggnader böra afskiljas genom eldsäkra väggar. Eldsäkra, utåt gående dörrar böra vara självstängande, på det att dörrarna icke skola förblifva öppna vid en utbrytande eldsvåda. Härigenom undvikes eldens vidare utbredning och tillförande af luft till brandstället. Eldfasta mellanbottnar göra ej samma nytta, om de äro genombrutna. — Mellantrappor, där sådana äro nödvändiga, och varuhissar böra likaledes vara eldfast inneslutna, och remtransmissionen eldsäkert inkopplad.

Hvarje rum bör hafva förbindelse med två trappor. I trappafsatserna böra under mellantaket finnas ventilationsinrättningar, hvilka kunna öppnas underifrån. Det öfversta trappafsatsfönstret bör gå ända upp till taket, så att röken, som först samlar sig vid taket, kan få aflopp. Fabriksfönstren äro vanligen gallerfönster. Detta är emellertid ett tveäggadt svärd. Dessa fönster kunna vanligen icke öppnas. Åtminstone hvart tredje fönster borde vara så konstrueradt, att det lätt kunde öppnas. Också gallren framför källarfönstren äro olämpliga. Det är icke ovillkorligt nödvändigt, att golfven skola vara af ett oförbrännligt ämne, men det är dock att förorda för sådana lokaler, där lättantändliga vätskor (såsom t. ex. mineralolja) användas vid fabrikationen.

Finnas bostäder inom fabriksbyggnader, böra de ha till förfogande en trappuppgång, som är afskild från fabrikslokalerna. I nödfall kan härtill användas särskild brandstege eller hellre brandtrappa.

Centraluppvärmning är önskvärdast. Järnkaminer äro mindre lämpliga. Sådana böra vara omgifna af en skärm. Gaskaminer skola vara förbundna med gasledningen uteslutande genom fasta rör. Slang bör icke användas vid tillkopplingen.

Elektrisk belysning är i allmänhet att förorda. Gasbelysning är också jämförelsevis ofarlig, dock bör gasarmarnas rörlighet vara begränsad. Gaslågan bör anbringas åtminstone 1 meter från taket, om icke detta är eldfast; eljest måste taket öfver lågan beklädas med järnbleck. Därvid måste man emellertid tillse, att det blir spelrum för luften mellan blecket och taket, emedan eljest just det kan inträffa, som man vill undvika. Gasmätaren bör stå på ett säkert ställe, helst invid trappuppgången. De elektriska lamporna böra icke upp-

Befattning såsom v. Brandchef

(tillika maskinist) vid Falu stads brandkår

att tillträdas den 1 januari 1911 sökes skriftligen hos stadens Brandstyrelse före den 1 nästkommande december månad.

Löneförmåner: bostad om 2 rum och kök samt kontant årslön 900 kronor. Ansökningshandlingarna böra åtföljas af tjänstgöringsbetyg, frejdebetyg och läkarebetyg. Vidare upplysningar lämnas af Brandchefen i Falun.

Falun den 31 Oktober 1910.

Brandstyrelsen. S. T. A. 258103

hängas i ledningstråden utan hafva särskild upphängningsanordning.

Alarmanordningar äro att förorda. Vid större etablissement är det lämpligt att anlägga en brandtelegrafcentral t. ex. hos portvakten, som har att genast sända brandalarmen vidare till branstationen. Hufvudvattenledningsröret för eldsläckning bör vid större etablissement helst vara 100 mm. i diameter och hafva anslutning till två gator. Stigrören i trappuppgångarna böra vara minst 50 mm. i diameter. De i trapphusen befintliga brandposterna jämte tillbehör böra hafva sådana dimensioner, att de passa till ortens brandkårs materiel. För att kunna kväfva en brand vid första ntbrottet är det också vid de smärre industriella företagen af vikt, att brandhinkar finnas till hands. Dessa böra förvaras på bestämda ställen. Att förorda äro sådana hinkar med handtag nära bottnen, hvilka tillverkas enligt anvisning från Berlins brandkår. Därigenom undvikes att desamma användas för annat ändamål. I lokaler, hvarest kvinnlig personal är sysselsatt, är det lämpligt att hafva ett förråd med filtar, afsedda för eldsläckning. De mycket prisade kemiska eldsläckningsapparaterna äro i allmänhet af ringare praktiskt värde på grund af svårigheten att ständigt kontrollera dem. Bättre äro de s. k. pytssprutorna. I fabrikslokalerna böra anslag uppsättas, som gifva anvisning om huru man skall förhålla sig vid eldfara. Vid en brand, som spärrar utgångarna, bör den instängda personalen ge sig tillkänna vid fönstren och endast följa brandkårens, ej allmänhetens, anvisningar. På gården bör uppsättas ett anslag, som lämnar upplysning om hvar hufvudmätaren eller den elektriska ledningens hufvudströmbrytare finnes. Bland etablissementets ordningsregler bör upptagas, att dörrar, trappor och korridorer skola hållas fria. Förekomma tillåsta dörrar, bör nyckeln alltid finnas i ett vid dörren upphängdt skåp med glasdörr. Kläder böra aldrig få upphängas på dörrar. Begagnadt trassel skall förvaras i järnbehållare, försedd med fötter. Detsamma gäller för aska. Förbud mot rökning bör strängt upprätthållas. Det bör icke vara tillåtet att förse belysningskroppar med pappersskärmar eller dylikt.

* * *

Efter att därefter hafva gifvit anvisningar beträffande diverse slag af fabriker och andra eldfarliga inrättningar samt upplag, såsom t. ex. träbearbetnings-, linoleum- och vaxduks-, celluloid- och metallvarufabriker, tvättinrättningar med bensin, kinematografteatrar, garager och upplag af eldfarliga vätskor, öfvergick talaren till förevisning af experiment för att åskådliggöra huru en lysgasexplosion uppstår, af en anordning i liten skala för ofarlig förvaring af bensin enligt Martini-Hüneckes system samt af ett antal fotografier öfver mera betydande och intressanta eldsvådor under senare tiden. Slutligen redogjorde talaren i korthet för de olika medel, som användas till förekommande och till släckning af eldsvådor.

(»Gjallarhornet».)

Ingen obemärkt
Eldsvåda.
Kolos- och Gasförgiftningar
omöjliggöras genom alarmapparaten
»Skyddsängeln».
Pris endast 10 kronor *per styck.*
Finnes hos hvarje installatör för gas- och ringledningar samt i parti hos
ANDERSSON & LINDBERG, Aktiebolag,
GÖTEBORG
Rikstel. 2284, 3334.
Återförsäljare antagas.

Brandkårshästarna.

Sign. »Ludde» skrifver i Stockholms-tidningen om brandkårshästarna följande:

»Finns det några populärare djur i staden än brandkårshästarna? Knappast! Nyttigare? Nej!

Det är en mörk höstkväll. Den breda gatan ligger blank efter ett regn. Då skär med ens genom kvällens mörka tystnad en eggande hemsk signal. Människorna stanna och lystra. En gång till ljuder den dystra låten.

Elden är lös!

I trottoarkanter och gathörn stå människor och sträcka fram hufvuden. En olycksbådande tystnad som före ett åskväder. Ljudet af en smattrande galopp ekar mellan husväggarna, och inom en half minut har man framför sig den grannaste gatuscen som finns.

Den första vagnens hästar komma sträckande i den härligt vackra gungande rörelsen, som båtar på vågen, frustande röda näsborrar, fladdrande manar och sträckta halsar. Det ser ut, som de ädla djuren själfva hade i sig något af eldens element, blixtsnabba, frustande, lågande susa de förbi.

Sorgligt nog är det bara en tidsfråga när äfven de skola bli utbytta mot bilar.»

Göteborgs nye brandchef.

Löjtnant Gustaf Ekstedt.

Till brandchef i Göteborg har drätselkammaren därstädes den 25 sistlidne oktober antagit tillförordnade brandchefen, löjtnanten i Vestgöta regementes reserv Gustaf Ekstedt.

Löjtnant Ekstedt är född den 18 aug. 1873. Han erhöll den 1 Oktober 1900 proftjänstgöring vid brandkåren och utnämndes redan den 15 januari 1901 till vice brandchef, hvilken befattning han tillträdde den 1 april samma år.

Brandchesombytet i Göteborg.

Vi omnämnde i vårt julinummer att kapten Elof Tegnér då stod i begrepp att lämna sin ansvarsfulla befattning som brandchef i Göteborg och ägnade honom samtidigt i största korthet några tacksamhetens ord. I anledning af hans afgång har »Tidskrift för brandväsendet» i sitt septembernummer uttalat ett tacksamt erkännande för hvad kapten Tegnér verkat inom brandväsendets område. Samtidigt som vi på det lifligaste instämma uti hvad som tidskriften i sitt uttalande yttrar, är det oss ett nöje att här återgifva detsamma:

»Det är 20 år kapten Tegnér ledt brandkåren i rikets andra stad, förvisso en afsevärd tid med många och heta strider mot de röda elementen. Hans praktiska duglighet och beundransvärda energi har ock härvid hemfört vackra släckningssegrar, af hvilka vi blott behöfva minna om den senaste, den i Parelii snickerifabrik förra året.

Inseende det förkastliga i allt stillastående har kapten Tegnér genom erfarenheter från eget arbete och ett noggrannt följande af brandväsendets utveckling utomlands samt upprepade studiebesök i Tyskland, Danmark och Norge fört fram sin brandkår till hvad den sedan många år ansetts vara, en mönsterkår. Bland organisatoriska förbättringar, som utförts under hans tid, må här endast nämnas tillkomsten af hufvudstationen, tvenne delningsstationer och flodsprutan, hvarjämte personalens numerär fördubblats. Målet för kapten Tegnérs arbete har varit att göra brandväsendet till ett yrke, ej endast ett tillfälligt arbete, som det länge varit i vårt land. Genom honom hafva vi därför äfven inom brandväsendet fått ett »Göteborgssystem», hvars innebörd ligger just i yrkesprincipen. Med dettas tillämpning inom Göteborgs brandkår har han praktiskt visat, att icke blott yngre personer äro dugliga för brandkarlens arbete, utan att den nödvändiga kroppsvigören väl kan bibehållas hos äfven äldre manskap, hvilka af den långvariga tjänsten erhålla större yrkesmässighet, som mer gör dem till en homogen trupp att gå i elden med. Såsom villkor för systemets genomförande har lagts betryggande existensvillkor för framtiden, och detta har kapten Tegnér med sin omtanke och tack vare sitt auktoritativa anseende hos de an-

Aktiebolaget Ferm & Perssons
Förgyllerietablissement
Guldmedalj GÖTEBORG Etabl. 1894
Brandfritt Glastegel & Trådglas
Spegel-, Ram- & Guldlistfabrik
Största Partilager af alla slags
SPEGEL- & FÖNSTERGLAS
OBS.! Order expedieras till alla delar af Sverige.
Skepps-, Däcks- & Ventilglas
Råglas & Butiksrutor.
OBS.! Eget glassliperi & Folieringsanstalt.

slagsbeviljande myndigheterna äfven lyckats så väl ordna genom goda aflöningar och pensionsförhållanden, att Göteborgs brandkår härför står i största tacksamhetsskuld till sin afgångne chef.

Men äfven andra finnas, som med tacksamhet tänka tillbaka på kapten Tegnérs tjänstetid, nämligen de, som haft förmånen att under kapten Tegnérs lärorika ledning få bedrifva studier vid Göteborgs brandkår. Likaså torde ej häller kapten Tegnérs vackra släckningsarbeten förglömmas af dem, som haft riskerna i sina portföljer, brandförsäkringsbolagen.

Kapten Tegnérs framstående ställning på brandväsendets område har bland annat kommit till uttryck genom hans val till ordförande inom Svenska Brandchefsföreningen och genom utmärkelser med Sveas och Skandias stora guldmedaljer.

Ehuru kapten Tegnér nu dragit sig tillbaka från sin chefspost inom Göteborg, våga vi dock hysa den förhoppningen, att hans eminenta förmåga och stora intresse fortfarande måtte komma vårt svenska brandväsende till del.»

Omorganisationen af Karlskrona brandväsende.

I oktobernumret af »Tidskrift för brandväsendet» redogöres utförligt för beredningsutskottets yttrande öfver brandkomiténs förslag samt den hittillsvarande behandlingen af ärendet. Som vi först i våra spalter äfven upptagit samma fråga, taga vi oss friheten att här återgifva hvad tidskriften skrifver därom:

»Beredningsutskottets förslag är ett sorgligt bevis på, huru man har kunnat förstöra ett godt förslag.

Det är nu meningen, att i spetsen för stadens brandväsende sätta en brandstyrelse. Vi hafva i tidigare artiklar påvisat, att detta kan innebära en fara för samhället, därest icke denna brandstyrelses instruktion affattas på ett sådant sätt, att åt brandstyrelsen gifves en verksamhet, som ej gör intrång på brandchefens område, men väl hjälper honom till samhällets välfärd. Här gäller det för brandchefen att vara vaksam och stå på sin lagliga rätt. Kungl. maj:ts nådiga brandstadga för rikets städer talar ingenstädes om någon brandstyrelse, utan framhåller alltigenom brandchefens rättig- och skyldigheter. Skulle i blifvande brandordning för Karlskrona dessa blifva gångna för när, bör brandchefen reservera sig mot beslutet, och han kan vara förvissad om, att konungens befallningshafvande ej fastställer en brandordning, som icke är i full öfverensstämmelse med brandstadgan. Men låter brandchefen saken passera, må han sedan ej beklaga sig eller skjuta skulden på andra. Brandväsendet sorterar lika bra under drätselkammaren och vägen till anslagsbeviljande myndigheter, blir ej då så lång eller belamras med en hel del onödiga formaliteter.

Och det är ingalunda något undantag, att brandstyrelse ej finnes. Stockholm, Göteborg, Malmö, Gefle, Jönköping m. fl. städer hafva ansett sig böra frångå brandstyrelse-institutionen och ställa brandväsendet direkt under en afdelning af drätselkammaren.

Beträffande brandchefen, hans ställning och löneförmåner, så visar utskottets förslag, att man ej anser sig hafva råd att aflöna en brandchef med denna post såsom uteslutande anställning. Att en af talarne i stadsfullmäktige förklarat sig hafva lämplig aspirant i bakfickan för 1,500 kr. om året, och att vederbörande aspirant, som uppgifves för nävarande vara i tjänstgöring vid Stockholms brandkår, förklarat sig villig att för denna lön mottaga befattningen, är i och för sig en högst egendomlig och dessbättre sällsynt omständighet ur yrkeshänseende. Men äfven om man endast ser saken från stadens eller ur rent affärsmässig synpunkt, så torde lätt inses, att ett erbjudande, som detta, ej bör läggas till grund för en framtidsorganisation, hvilket här är fråga om. Ty lång tid torde ej hafva förflutit efter tillämpandet af en lön enligt dessa förhållanden, förr än staden står inför en ny behandling af frågan genom antingen en väl grundad begäran om löneförhöjning eller brandchefens afflyttande för antagande af första lediga bättre aflönade plats i annan stad. Det bör nämligen lätt inses, att en person ej kan flytta ned till Karlskrona och där existera på enbart 1,500 kronor. Och någon tjänst vid sidan af brandchefsbefattningen tyckes här hvarken förutsättas (af den sökande) ej heller finnas att erbjuda (honom).

Herr Kloos yttrande angående det löjliga i förekomsten af förmän vid en resevkår torde nog ej få tillskrifvas härstamma från fackmän, då det skulle bevisa okunnighet om existerande förhållanden. Möjligt är, att vederböranda ej fullt tänkt sig in i reservkårens organisation, eller ock skulle förhållandena i Karlskrona ställa i utsikt en organisation, som icke

ansetts lämplig i andra städer. Till belysande häraf vilja vi meddela, att reservkåren i exempelvis Jönköping är uppdelad på flera, i olika stadsdelar förlagda redskapsstationer. Personal till hvarje station rekryteras af intill densamma boende personer och som befälhafvare tjänstgör en förman, för hvilken vissa föreskrifter blifvit utfärdade. Det har händt, att dylik förman med sitt folk redan släckt en utbruten eldsvåda vid fasta kårens ankomst, oaktadt den senares utryckning icke varit försenad. I Kalmar finnas äfven förmän vid reservkåren, och där användas likaledes som föregångsmän vid reservkårens användning, hvarförutom de alltid uppringas och alltid infinna sig vid hvarje larmsignal för att förstärka fasta kåren. Det har också i Kalmar visat sig, att den fasta årsaflöningen gjort, att alla förmännen ännu stå kvar sedan nyorganisationen den 1 jan. 1906 och genom den långa tjänstgöring ej blott varit till mycket stor nytta, utan äfven gjort sig väl skickade som föregångsmän vid släckningsarbetet. Utom här ofvan nämnda städer finnas förmänsbefattningar vid bl. a. nedanstående städers reservbrandkårer: Upsala 10 förmän, Västerås 2, Helsingborg 3. Andra städer såsom t. ex. Borås hafva inga förmän i sin reservkår, men är till gengäld antalet befälspersoner vid fasta kåren större, i Borås: 1 brandchef, 1 vice brandchef, 1 brandmästare, 1 maskinist, 1 korpral och 1 vice korpral. En annan stad Landskrona har så ordnadt, att reservkåren bildas af en afdelning ur det i staden förlagda detaschementet af Kungl. Skånska Husarregementet med erfoderligt underbefäl. I Gefle finnes reservbrandchefer o. s. v.

Om beredningsutskottets förslag skulle följas, återstår som befäl endast en brandchef och 1 brandmästare, och detta kan icke anses nog för att under släckningsarbete sköta en kår på sammanlagdt nära 50 man.

Jonsereds Fabrikers Aktiebolag
GÖTEBORG
rekommenderar sina tillverkningar af sprutslangar af prima kvalitet.

Beredningsutskottet har vidare nedsatt antalet ordinarie brandsoldater från 14 till 10. Det torde vara ett synnerligen farligt experiment, att i en stad med sådana risker, som Karlskrona äger, inlåta sig på att gå till aktion med en brandkår utan tillräckligt underbefäl och med en så liten numerär till omedelbar disposition. Att den inre tjänsten vid kåren kommer att för det fåtåliga befälet blifva ytterst betungande, har utskottet fullständigt sett bortifrån.

Beredningsutskottet har vidare slopat de båda sergantsbeställningarna och vill ersätta dem med maskinister. Dugliga maskinister — och om andra kan det ej blifva tal — kunna icke erhållas för mindre lön än sergeanter, och hade det redan af detta skäl varit lämpligt att fasthålla komitérades förslag.

I stadsfullmäktige vill man dessutom borttaga de två förmännen vid reservkåren.

Som skäl för sina ändringar i komitérades förslag anför utskottet, att det fattat sitt beslut med tanke på bostadsförhållandena i brandstationen. Detta är väl ändå att organisera på orätt grund. Det är alltså icke brandskyddet, som är det viktigaste, utan förhållandena inom en befintlig gammalmodig kasern, som skola vara de afgörande, då det gäller att ordna stadens brandväsende på ett tidsenligt och mot riskerna svarande sätt. Rätta vägen borde väl hafva varit, att tillgodose brandskyddets fordringar först, och därefter rätta brandstationens inredning.

Hvad särskildt sergeantsbeställningarnas slopande angår, så har ju utskottet haft ett godt stöd för denna sin åtgärd i ett uttalande i Svenska brandmannaförbundets fackorgan för Sveriges Brandkårer, nämligen Svensk Brandkårstidning (se sid. 114, spalt 2)! Ett observandum för de svenska brandkårernas underofficersaspiranter!

En ljuspunkt är trots allt att skönja, i det det tyckes finnas opinion för att försöka få den bestämmelsen upphäfd, att befälhafvande amiralen må äga rätt att vid brandtillfällen fråntaga brandchefen befälet.

Denna bestämmelses upphäfvande är, såsom tidigare påpekats, en absolut nödvändighet, för att icke befälsföringen skall splittras, och eldsläckningsarbetet ledas ut i kaos.»

Uti Tidskrifts för Brandväsendet ofvanstående yttrande vilja vi i hufvudsak instämma. Endast mot ett par punkter bedja vi få göra några erinringar,

Först rör det förmansbeställningarna inom reservkåren. Det måste ovillkorligen vara beroende af denna reservkårs organisation och uppgift, huruvida förmännen böra anses öfver-

flödiga eller ej. Är det meningen att reservkårens manskap skall, såsom i vissa städer är fallet, vara boende i någon aflägsen utkant eller förstad, för att före brandkårens ankomst vara till hands och påbörja släckningen af eventuella eldsvådor därstädes, så är det både berättigadt och nödvändigt att det finns förmän, som tager befälet öfver det tillstädeskomna manskapet och leder eldsläckningsarbetet.

Skall däremot reservkåren efter skedd alarmering inte uppträda självständigt, utan som förstärkning af den fasta kåren, så dela vi fullständigt Herr Kloos mening om, att det är löjligt med förmännen, ty de voro då enligt vår åsikt alldeles öfverflödiga. De komme heller aldrig att af den fasta kårens manskap åtnjuta något anseende som befäl, och detta vore inte bra. Vore därför bättre, som vi förut en gång hade tillfälle föreslå, att vid den fasta kåren tillsätta ytterligare tvenne korpraler.

Tidskrift för brandväsendet påstår, att vi uti ett utalande i denna tidning (se sid. 114, spalt 2) understödt utskottet vid sergeantsbefattningarnas slopande, hvilket vi dock vilja på det bestämdaste bestrida. Af vår ifrågavarande artikel »En fackman eller en icke fackman som brandchef» framgår fullt tydligt och klart, att vi anse det lämpligast att brandchefen uteslutande ägnar sig åt tjänsten vid brandkåren och således ej tillåtes innehafva annan tjänst som upptager hans tid. Detta var också från början komiténs mening. Med tanke härpå ansågo vi dock, att två underofficersbeställningar kunde vara tillfyllest. Vi yttrade därför:

»Exempelvis i Karlskrona kunde mycket väl, där staden ej är större och brandkåren således ej får så stor numerär, den föreslagna brandsergeantsbefattningen uteslutas ur förslaget och i stället upptaga ytterligare 2 korpraler af de föreslagna 14 brandsoldaterna. Härpå vunnes öfver 1,000 kronor uti den föreslagna aflöningsstaten. Med detta öfverskott kunde brandchefslönen höjas, hvarmed säkert vunnes, att en för brandchefssyslan fullt kvalificerad person kunde erhållas.»

Vi ha således ej sagt att äfven maskinistsergeantsbefattningen skulle kunna slopas, ehuru utskottet äfven gjort detta. Till på köpet anser utskottet att brandchefen bör ha sin syssla som bisyssla, d. v. s. brandchefssysslan som dekoration, och då blir det ju inte mera än ett enda befäl öfver att räkna med af de ursprungligen föreslagna fyra, och åt detta ha vi aldrig gifvit vårt understöd.

Den som läst vår tidning uti hvilket det af Tidskrift för brandväsendet kritiserade inlägget varit infördt, skulle vi vilja bedja att också läsa artikeln å sid. 118. »Omorganisationen af Karlskrona brandväsende.»

På hvad sätt vårt uttalande är ett observandum för de svenska brandkårernas underofficersaspiranter, ha vi inte kunnat fått klart för oss, ty vi tro ej, att de svenska brandkårernas underofficersaspiranter äro så naiva, så de föreställa sig, att herrar stadsfullmäktige i Karlskrona skulle känna sig hågade att anordna underofficersbefattningar vid brandkåren, endast därför, att det finns aspiranter till dem.

Löneförhöjning vid Borås brandkår.

För kort tid sedan inlämnade det fast anställda manskapet vid Borås brandkår till brandstyrelsen en anhållan om förbättring af sina löneförmåner från och med ingången af nästkommande år.

Förslaget upptog lön för brandsoldat under 1:a året 900 kr., 2:a året 960 kr. och 3:e året 1,080 kr. (Kusk 60 kr. högre för år). Därefter ytterligare tvenne ålderstillägg à 120 kr. efter 5 och 10 års tjänst. Vidare föreslogs att det nuvarande hyresbidraget för gift manskap, kr. 120 för år, måtte få bibehållas.

Den nuvarande lönen för brandsoldat är för 1:a året 780 kr., 2:a året 840 kr. och 3:e året 900 kr. samt dessutom hyresbidraget, 120 kronor.

Brandkorpral och vice brandkorpral åtnjuta befälsarvode å resp. 120 och 60 kr. för år.

Som af ofvanstående synes, äro brandmanskapets i Borås nuvarande löneförmåner synnerligen låga, hvarför en afsevärd höjning af desamma är af behofvet påkalladt.

Brandstyrelsen har också behjärtat detta, men ej ansett sig kunna tillstyrka brandmanskapets framställning i sin helhet, utan utarbetat ett nytt förslag, så lydande:

Lön till brandsoldat	1:a och 2:a året . .	900 kr.
» » »	3:e, 4:e och 5:te året	960 »
» » »	6:e, 7:e » 8:e »	1,080 »
» » »	9:e och följande år .	1,200 »

Hyresbidraget samt arvodena till korpral och vice korpral lika som förut.

Vid herrar stadsfullmäktiges sammanträde den 10 nov. blef detta brandstyrelsens förslag remitteradt till drätselkammaren för yttrande.

Profvet med Perkeo-löddret som eldsläckningsmedel.

Angående det i förra numret omnämnda profvet i Wilhelmsburg invid Hamburg med säplödder eller Perkeo-skum som eldsläckningsmedel, hvarigenom stora cisterner med eldfarliga vätskor, såsom bensin, fotogén, gasolja m. m., som råkat i brand, kunna släckas på några få minuter, så att eldens utbredning förhindras och en stor del af cisternernas innehåll räddas, skrifver »Hamburgische Correspondent» följande, som vi hämtat ur »Gjallarhornet»:

»Såsom de utförda släckningsprofven bevisa, uppnås det afsedda ändamålet med systemet Perkeo med absolut säkerhet. I och för släckningen framställes ett tjockt skum af två vätskor, hvilka i vanliga fall hållas skilda från hvarandra, men vid behof blandas med hvarandra genom särskildt förfarande och därvid svälla upp till en skummassa, hvars volym är åtta gånger större än vätskornas. Perkeoskummet är starkt kolsyrehaltigt och är lättare än de eldfarliga vätskorna. Användt såsom eldsläckningsmedel öfvertäcker det de brinnande vätskornas yta, afskär lufttillträdet och åstadkommer därjämte en högst betydlig afkylning, hvarigenom icke blott elden kväfves utomordentligt snabbt utan också den ännu varma vätskans förgasning förhindras.

Under ledning af brandmästare Herzog, som på uppdrag af Hamburgs brandstyrelse under en längre tid studerat förfarandet, påtändes först försöksföremålen, hvarefter de släcktes. Manskap från Hamburgs brandkår biträdde därvid. Först antändes en stor cistern med bensin jämte den med bensin begjutna terrängen innanför den omgifvande skyddsvallen. Det dröjde knappast två minuter, innan de högt uppstigande lågorna voro kväfda, sedan man hakat ett nedåtböjdt rör öfver cisternens kant och helt enkelt låtit perkeoskummet strömma därigenom. Samma resultat gåfvo äfven de tre andra förevisningarna. Det andra profvet afsåg att åskådliggöra följande:

I en källare, hvari förvaras järnfat innehållande bensin och försedda med säkerhetslås enligt Salzkottens system, har genom oförsiktighet bensin utrunnit, och eld har uppstått, som upphettat faten, verkat på säkerhetslåsen och antändt den ur fatsprunden utströmmande varma bensingasen. Genom en särskildt inbyggd väggfast eldsläckningsanordning enligt systemet Perkeo-Salzkotten-Bartels-Harburg kväfves bensinbranden i den djupt liggande källaren genom självverkande skumtillförsel. Det tredje försöksföremålet var en stor cistern med ungefär 80 kvadratmeters yta, innehållande bensin, som påtändes. Cisternens släckning utfördes från en pumpanläggning, belägen 120 meter därifrån. Till slut påtändes efter tillförande af bensin och gasolja en mera än 100 kvadratmeter stor tjärupplagsplats, hvarå trästycken, tjärfat m. m. lågo kringströdda, hvarefter elden släcktes medelst en självverkande perkeo-skumspruta.

Liksom genom trollkraft sjönko de högt uppstigande lågorna hvarje gång genast ihop och slocknade fullständigt inom två minuter.»

Annonsera

uti Svensk Brandkårs-Tidning om lediga platser vid brandkårerna!

Förbundsangelägenheter.

Till Sveriges brandmän!

En känd sak är, att ett godt samarbete och en kraftig, på solida grunder byggd organisation, vinner mera, än hvad den enskilde individen kan vinna för den kår han tillhör, ty ordspråket säger: »Samlade vi stå, söndrade vi falla». Inom de flesta yrken och kårer har ju sedan ganska lång tid tillbaka existerat sammanslutningar i form af föreningar eller förbund, men bland de sista som organiserade sig voro Sveriges brandmän.

Inom Göteborgs kår har dock, sedan flera år tillbaka, tanken på organisation funnits och för två år sedan blef den förverkligad. Den 1 Sept. 1908 bildades nämligen i Göteborg Svenska Brandmannaförbundet.

De män, som då satte verket igång, hyste alla de varmaste förhoppningar på att bland Sveriges brandmän vinna stor tillslutning och förståelse för den sak de arbetade för. Under de två år som förbundet arbetat, har det gått jämförelsevis bra, men ännu återstår mycket att vinna, ty vårt mål är, att få alla Sveriges brandkårer anslutna till förbundet. Det program vi arbeta efter, är ju så uppsatt, att det tydligen visar hvad förbundet åsyftar, nämligen: höjande af fackkunskapen inom brandmannakåren, tillvaratagande af alla gemensamma

intressen i såväl det ena som det andra afseendet. I få ord sagt: förbundet arbetar för att vårt yrke skall bli på alla platser aktadt och värderadt. Till de kårer, som ännu ej anslutit sig till förbundet, eller som inom sig själfva ej har någon organisation, skulle jag vilja ställa följande uppmaning:

Sammanslut Eder och bilda lokalafdelningar för att sedan ingå i förbundet och jag är förvissad om, att Ni ej skall ångra Eder! Lägg in litet intresse och energi och saken låter sig ganska lätt ordnas!

Upplysningar rörande förbundet och dess verksamhet lämnas gärna, äfvensom stadgeförslag till lokalafdelningar.

Hoppas snart få hälsa Eder som medlemmar i Svenska Brandmannaförbundet!

Alingsås i Nov. 1910.

Arv. V. Svensson,
Styrelseledamot.

Uppmaning!

Innehafvare af listor för tecknande af frivilliga bidrag till »Svenska Brandmanna-förbundets Brandkårsmuseum i Göteborg» ombedes, att i och för slutredovisning senast före nästkommande december månads slut insända dem, jämte de å listorna tecknade bidragen, till Museinämnden.

Å Svenska Brandmanna-förbundets museinämnds vägnar:

ERIK BLOMGREN,
Ordförande.

Notiser.

Inrikes:

Vice brandchefsbefattningen i Göteborg söktes vid ansökningstidens utgång den 21 dennes af t. f. vice brandchefen, underlöjtnanten i Göta Artilleriregementes reserv E. Nicander, öfverbrandmästarne vid Göteborgs brandkår Erik Blomgren, C. A. Carlsson och Klaes L. Carlsson, löjtnanten i Lifregementes husarers reserv F. O. Sandvall, underlöjtnanten i Vestgöta regementes reserv A. G. Hamberg, löjtnanten vid Helsinge regemente O. C. Arborén samt reservunderlöjtnanten vid kustartilleriet C. A. R. Erfass.

Vice Brandchefen i Hernösand, Kapt. Conrad Georg Jacob Camitz, afled den 14 sistlidne september å Hernösands lassarett, där han undergått ett par svårare operationer.

Den bortgångne var född den 20 nov. 1853 och antogs till vice brandchef den 1 dec. 1907. Vid den kår han tillhörde efterlämnar Kapten Camitz, minnet af en human och aktad chef. Han sörjes närmast af maka, född Hjelm samt en son och två döttrar.

Till vice brandchef i den uppkomna ledigheten har antagits handlanden C. Karlfeldt.

Musikkår vid Södertelje brandkår. Brandchefen i Södertelje, direktör P. J. Nilsson, har skänkt musikinstrument till en sextett vid brandkåren samt bekostar undervisningen i musik. Heder åt honom!

Automobilspruta till Stockhoms brandkår. På framställning af brandchefen har drätselnämnden i sitt förslag till stat för nästa år upptagit kostnaden för inköp af en automobilspruta. Det är alldeles på sin plats att man vid behöflig ökning af brandsläckningsattiraljen bestämmer sig för detta moderna redskap, som redan vunnit stor utbredning i utlandets större brandkårer på grund af dess afsevärda fördelar framför den äldre materielen. I följd af den snabbhet, hvarmed utryckningen af de tunga ångsprutorna måste ske, blir ansträngningen för hästarna ofta allt för stor, särskildt då det är fråga om långa afstånd, och redskapstransporten per automobil är därför att föredraga. När därtill kommer att automobilens motor kan användas för drifvande af spruta, som är färdig att arbeta genast vid framkomsten till brandplatsen, så snart slangarna hunit utläggas, och att denna spruta kan anordnas så att den tager jämförelsevis litet utrymme i anspråk och vagnen för den skull äfven kan användas till redskaps- och manskapsvagn, inses lätt automobilsprutans stora fördelar. Den för Stockholm föreslagna är en bensinautomobil kombinerad med en högtryckscentrifugalpump, och kostnaden för densamma är beräknad till 30,000 kronor.

Brandtorn i Härjedalsskogarne. För att bättre kunna upptäcka och bestämma skogseldars läge ha åtskilliga bolag i Härjedalen, däraf en del med understöd från Jämtlands läns skogsvårdsstyrelse, uppfört brandvakttorn på lämpliga platser. Nu senast har skogsvårdsstyrelsen lämnat anslag till ett torn i Herrö, Sveg och Remmen i Älfros Tornen äro uppförda af trä på höga, dominerande platser. Från dem kan man behärska hela Härjedalen och en stor del af Vesternorrlands och Gefleborgs län.

Från tornen, till hvilka leder telefon, äger bevakning rum endast under den tid på året, då fara förefinnes för att skogseldar kunna uppstå.

Utrikes:

Eld i ett sjukhus. Härom morgonen utbröt eld i sjukhuset i Leeds i England, där 450 patienter lågo, däribland 30 barn. I barnsalen höll sköterskan just på med ett af barnen, då en brandsoldat kom in. Han gick fram till sköterskan och hviskade: »Syster, taket brinner. Afdelningen måste genast utrymmas». »Godt», svarade sköterskan lugnt. I detsamma kom en skara sköterskor in, och med hjälp af läkare och tjänare lyckades de föra de små patienterna till en säkrare plats. Några ögonblick efter sedan afdelningen var utrymd störtade taket in. Först efter tre timmar blef man herre öfver elden, men då var byggnadens inre fullständigt förstördt.

Brandfaran å utställningen i Rom år 1911 torde blifva betydligt mindre än å Bryssel-utställningen. Först och främst är Rom i följd af sitt läge icke utsatt för stormar i samma grad som Bryssel, vidare är Rom särdeles väl försedt i afseende på vattentillgång, och slutligen har man vidtagit särskilda anordningar för att skydda utställningen mot eldfara. Vat-

Allmänna Brandredskapsaffären Stockholm
E. Bergström & Co.
Guldmedalj Stockholm 1897. Högsta pris Gefle 1901. Statsdiplom Berlin 1901.
Specialaffär för Brandmateriel.

tenledningen har ett ständigt tryck uppgående till 15 atmosfärer, och genom elektriska pumpar kan man i händelse af eldsvåda uppdrifva vattenstrålarne till 500 fots höjd. För brandsläckningsanordningarnas skötsel skall ständigt finnas en väl inöfvad brandkår på platsen. Skulle en brand trots dessa försiktighetsmått komma till utbrott och vinna utbredning, torde det under alla förhållanden vara jämförelsevis lätt att begränsa den till en mindre del af utställningen, enär de särskilda utställningsbyggnaderna komma att uppföras på relativt stora afstånd från hvarandra.

Brandkåren i Amsterdam har en personal af 337 man, hvaraf 6 officerare, fördelad på 28 större och mindre brandstationer eller vaktstationer. Till sitt förfogande har brandkåren 34 hästar. Brandposternas antal är 4,504, hvaraf 130 ofvanjords. 48 st. fordon finnas, hvaraf 5 automobilkolsyresprutor, 2 automobilslangvagnar, 4 automobilångsprutor och 1 automobiltjänstevagn. Kostnaden för brandväsendet belöpte sig under förra året till 422,187 fl.

Fruktansvärd eldsvåda i en sinnessjukanstalt. På statshospitalet i Brandon i kanadensiska provinsen Manitoba utspelades natten till den 4 dennes fruktansvärda scener. Elden hade nämligen kommit lös på hospitalet, som inom några timmar lades i aska.

Öfver 600 patienter befunno sig vid eldens utbrott inom anstalten, och flertalet af dem vore fullt medvetna om den hotande faran. De gjorde de mest förtviflade ansträngningar att fly, kastade sig öfver sina medpatienter, sprungo omkull dem och trampade på dem, allt under det de förde ett förskräckligt oväsen.

Antalet sjukvaktare var alldeles otillräckligt, för att man skulle kunnat bispringa de olyckliga, som af ångesten för lifvet drifvits till förtviflan, och företa ett systematiskt räddningsarbete. Flere af partienterna hoppade ut genom fönstren och skadade sig svårt.

Ett stort antal ur den brinnande anstalten undkomna sinnessjuka ströfvade i rådande köld och snöyra omkring i staden eller på landsbygden. Ehuru en hel armé af polismän och stadsinnevånare begifvit sig ut åt alla håll för att åter infånga de olyckliga, hade detta vid telegrammets afgång blott delvis lyckats. Som patientena voro till det yttersta uppskrämda af branden, var infångandet förenadt med stor fara.

Många af patienterna förstodo emellertid inte faran, och gjorde inga anstalter för att rädda sig. De gladdes åt de sprakande, fladdrande, lågorna, kring hvilka de under jubelskrik hoppade och dansade, tills all räddning var omöjlig. Flere hjältemodiga räddningsförsök gjordes af brandsoldater och andra, de flesta dock förgäfves. Antalet spillda människolif torde därför, utan att man ännu kan på siffran uppge det, vara mycket betydande.

Utströmmande jordgas förorsakar eldsvåda. För att tillgodose Hamburg med dricksvatten ha borrningsarbeten sedan någon tid företagits vid Neuengamma, beläget 26 km. från Hamburg. Då borrningen nått ett djup af 250 meter började natten mellan torsdagen och fredagen den 3 och 4 nov. jordgas utströmma under ytterst högt tryck och med en förfärande kraft. 18 timmar härefter antändes gasen af hittills obekant anledning och i samma ögonblick antändes äfven träbyggnaden i hvilken borrmaskineriet var inrymdt. Borröret var ett tjockt järnrör och ungefär 4 à 5 meter högt. Från toppen sköt upp en låga omkring 15 meter hög och en åt hvardera sidan ungefär 30 à 35 meter lång. Elden syntes vida omkring och dänet var så starkt, att man på 150 meters afstånd därifrån ej kunde höra hvad den andre skrek en i örat. Jorden skakade och dundrade som vid en jordbäfning, och inifrån jorden hördes tätt på hvarandra följande starka smällar. Många af Hamburgs befolkning reser dit för att se detta sällsynta fenomen.

Glimtar.

SAKKÄNNEDOM. På en utsänd rundfråga angående *ofvanjords-brandposter* inkom från en församling följande svar:

»Ofvanjords-brandposter äro inte tillfinnandes här, ej heller synes deras införande lämpligt, då samtlige vattenledningsrör äro förlagda underjordiskt.»

En annan församling svarade på en rundfråga angående *gassprutor* (kolsyresprutor):

»Gassprutor ha ännu inte införts här, dock skola sådana sprutor blifva anskaffade, så snart det under byggnad varande gasverket blir färdigt.»

De båda förestående utlåtandena påminna om det beslut en församlingsförvaltning fattade då den afslog ett förslag om anskaffandet af en ångspruta af det skälet, att det hittills hade släckts med kallt vatten och att det hädanefter också skulle komma att fortsättas härmed.

SÅ KAN DET GÅ TILL. En omelett var för en tid sedan anledning till stor uppståndelse i en liten fransk kyrkoby. Ortens gamle kyrkoherde hade gifvit sin hushållerska permission och på aftonen måste han själf laga sin måltid. Prästens aftonmåltid bestod alltid af en omelett. Han gick alltså till köket, rörde till äggen och slog dem i stekpannan. Men den gamle herrn har ett godt samvete; han hade ställt sin länstol vid härden och i denna insomnade han. Under tiden blef omeletten bränd, tjocka rökmoln fyllde luften och trängde genom rummen ut i korridoren, där den gamle portvakten blef orolig och trodde att elden var lös, hvarför han alarmerade brandkåren. Röken tilltog och grannarnas fantasi med den; hela huset brinner, sade man, och somliga trodde att den gamle prästen blef innebränd. När brandkåren kom voro hundratals människor samlade. Då släckningsmanskapet inträngde vaknade den gamle prästen i största förskräckelse, ty han hade just drömt om brandkåren. Nu blef omeletten släckt och församlingen uttryckte genom en ovation sin glädje öfver att själasörjaren var räddad.